

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

1
2024

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti

- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Elektron nashr. 788 sahifa.

E'lom qilishga 2024-yil 7-fevralda ruxsat etildi.

Muharrir:

Qurbanov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi

Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi

Rae Kwon Chung, Janubiy Korea, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati

Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyatni rahbari

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, t.f.d., prof., O'zR Oliy ta'lif, fan va innovatsiyalar vaziri

Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lif, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinosari

Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Majlis qonunchilik palatasi deputati

Xudoqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMB birinchi prorektori

Abduraxanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlari va innovatsiyalar bo'yicha prorektori

Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor

Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori

Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori

Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori

Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori

Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori

Axmedov Ikrom Akramovich, i.f.d. TDIU professori

Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor

Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, i.f.d., TDIU professori

Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori

Musyeva Shoira Azimovna, SamDu IS instituti professori

Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinosari

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., TAQU katta o'qituvchisi

Xalikov Suyun Ravshanovich, i. f. n., TDAU dotsenti

Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti

Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti

Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti

Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), Afraganus universiteti dotsenti

Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktaranti

Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokururasi boshqarma boshlig'i o'rinosari

Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokururasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i

Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiy fanlari doktori, professor

Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti

Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti

Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, i.f.d., TMI dotsenti

Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi,
O'zR Bosh prokururasi huzuridagi IJQK departamenti.

MUNDARIJA

Milliy iqtisodiyotni rivojlantirishda investitsiyalarning roli va ahamiyati.....	10
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Zaynutdinova Umida Djalolova	
Yashil iqtisodiyotga o'tishda konseptual, ilmiy, innovatsion yondashuvning zarurati	16
Gulnora Abdurahmonova	
O'zbekistonda "yashil" iqtisodiyotga o'tish muammolari va uni bartaraf etish yo'llari	22
S. R. Topildiyev	
Milliy strategik maqsadlar: ekologik va bojxona boshqaruvi mexanizmlarining maqbul kombinatsiyasi	28
Muratova Shohista Nimatullayevna	
Green Economy in Tourism in Uzbekistan.....	32
Alieva Makhbuba Toychievna	
Инновационные подходы в сельском туризме: "Зеленые маршруты"	36
Голышева Елена Вячеславовна	
Mamlakatimizda "yashil" iqtisodiyotni rivojlantirish strategiyasining ustuvor yo'naliishlari	42
Vaxabov Abduraxim Vasikovich, Nazarov Nazirjon Narzilloyevich	
To'qimachilik sanoati korxonalarini barqaror rivojlantirish omillari.....	47
A.Yu. Mardanov	
Turizmni qayta jlonlantirish strategiyasini ishlab chiqishda turizmni rejalashtirishning istiqbollari.....	52
A'zamov Saidakbarxon Avazxon o'g'li	
O'zbekistonda qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanishi asosida barqaror rivojlanishga erishish	57
Abdullahayev Elyorbek Odiljon o'g'li	
Barcha tadbirkorlik subyektlariga teng raqobat sharoitini yaratishda soliq imtiyozlarining o'rni	62
Akbarov Akmalxon Akrom o'g'li	
Turistik hududlarning barqaror rivojlanishini baholash metodologiyasida integral baholash ko'satkichlarini aniqlashning nazariy jihatlari.....	66
Asraqulov Abduraxmon Sultonovich	
Iqtisodiy rivojlanishni ta'minlashda "yashil" iqtisodiyot va uning ayrim masalalari	70
Axunova Shoxistaxon Nomonjanovna, Sultonova Gulbaxor Shoxnazimovna	
Davlatning iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashda qishloq xo'jaligi faoliyatining nazariy tamoyillari va o'ziga xos xususiyatlari.....	74
Bekmirzayev Mirzoxid Adashaliyevich	
Mintaqa iqtisodiyotida agrar soha samaradorligini oshirishning ahamiyati.....	78
Butanova Dilnoza Rustamovna	
Global krizislар va ularning turizm iqtisodiyotiga ta'siri.....	83
Hallakova Barnoxon bahodirjonovna	
Agroturizm faoliyati rivojlanishining xorijiy tajribalari va ularda faoliyatni rivojlantirish modellarining qo'llanilishi	95
Husanboyev Sadafbek Yorqinjon o'g'li	
Yashil iqtisodiyotni kreditlashda banklarning o'rni.....	101
Ibragimova Sevara Muxamedjan qizi	
Qurilish materiallari sanoati korxonalari samaradorligini baholash masalalari	104
Isayev Jakhongir Muzaffarovich	
Iqtisodiyotni islomiy moliya tamoyillari asosida moliyalashtirish amaliyotini joriy etish istiqbollari	110
Kasimov Baxtiyor Usmanovich	
Oziq-ovqat sanoatida tadbirkorlik faoliyatini tashkil etishning iqtisodiy mexanizmi.....	113
Mahamatova Maftuna	
Turizm xizmatlar bozorida raqobatbardoshlik ko'satkichlarini takomillashtirish imkoniyatlari.....	119
Nurfayziyeva Mohinur Zayniddinovna	

Islom moliyalashtirish xizmatlari asosida kichik va o'rta biznesni moliyalashtirish usullari.....	124
Said Po'latov Maxamedovich	
Using Innovative Technologies in Hotels as a Factor of Sustainable Development of Tourism Industry	128
Sayfutdinov Shuxratjon Sultonovich, Egamberdiyev Sirojiddin Sattor o'g'li	
Dorivor o'simliklar yetishtirishning dunyo mamlakatlari iqtisodiyotidagi o'rni va xalqaro bozor savdosida prognozlar.....	135
To'xtabayev Jamshid Sharofiddinovich, Maftuna Ermatova Arslonbek qizi	
O'zbekistonga turistlar tashrifini ko'paytirishda raqamli texnologiyalarning o'rni	142
Toshmurod Kulmanov	
Agrobiznesni moliyaviy quvvatlash va rivojlanish istiqbollari	147
Tursunova Dilnavo Islomovna	
Oziq-ovqat bozorini qandolat mahsulotlari bilan to'ldirishda marketing strategiyalaridan foydalanishni takomillashtirish	150
Azlarova Munira Muxammad-Amin qizi	
Yoshlar turizmini rivojlantirish holati va uni takomillashtirish yo'llari.....	159
Allayor Norboyev Ismoilovich	
Biologik aktivlarni baholashning uslubiy jihatlarini takomillashtirish.....	162
Boltayev Abror Sayitmuradovich	
Agrosanoat ishlab chiqarishida innovatsion jarayonlarni tadqiq qilishga uslubiy yondashuvlari.....	168
Dusmatov Begmuhammad Olimjonovich	
Suv resurslaridan samarali foydalanishda suv solig'ining ahamiyatini oshirish	174
Ikramov Nuriddin Kamoliddinovich	
Xizmat ko'rsatish sohasida innovatsiya va innovatsion faoliyat bilan bog'liq tushunchalarining nazariy masalalari	179
Mamayunus Qarshibayevich Pardayev, Temur Olimovich Mamayunusov	
Aglomeratsiya iqtisodiyoti – Aglomeratsiya iqtisodiyoti – hududiy rivojlanishni harakatlantruvchi omili sifatida	185
Raximbayev Akmal Azatboevich	
Korxonalarni boshqarish samaradorligini oshirishda innovatsion yondashuvlardan foydalanish mexanizmlari	190
Saipnazarov Sherbek Shaylavbekovich	
Globalashuv sharoitida turizm sohasida innovatsion faoliyatni rivojlantirishni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash mexanizmini takomillashtirish	195
Salimov Dilshodbek Davronovich	
To'qimachilik sanoat korxonalarida marketing strategiyasi.....	199
Tillyaxodjayev Azizzon Aloxonovich	
Oziq-ovqat sanoati korxonalari raqobatbardoshligini oshirish yo'llari	203
Nilufar Umarova	
O'zbekistonda transport xizmatlari ko'rsatilishi tahlili	207
Xasanov Sarvar Ulug'bek o'g'li	
Agrar sektorga jalb qilingan investitsiyalarning sohadagi intensiv iqtisodiy o'sishga ta'sirining tahlili	213
Yangiboyev Sirojiddin Jo'ramurodovich	
Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligiga a'zo davatlarda auditning xalqaro standartlarini qo'llash xususiyatlari	220
Meliyev Isroil Ismoilovich	
Raqamli bank xizmatlarini yanada takomillashtirish: muammolar va yechimlar.....	227
Melikov Otabek Maxmadiminovich	
Innovatsion iqtisodiyotda inson kapitalining tutgan o'rni.....	232
Abdikarimov Islombek Ibragimovich	
Kimyo sanoati korxonalarini boshqarish modellariga oid zamонавиy тajribalar.....	237
Avulchayeva Feruza Djurakuziyevna	
Zadachi predmeta «russkogo jazyke» na sovremennom etape.....	243
Adilova Solixxon	

Tijorat tashkilotlarining investitsiya faoliyati	247
Farhod Mahmudovich Tirkashyev, Asomiddinov Husan Asomiddin o'g'li	
Korrelyatsion-regression tahlil orqali turizm xizmatlari samaradorligini oshirish mexanizmlari.....	252
Gapparov Azim Qayumovich	
O'zbekistonda monetizatsiya darajasi va uni makroiqtisodiy ko'rsatkichlarga ta'siri.....	258
Isayev Atabek Djurabayevich	
Prospects for the Development of Bond Circulation in the Capital Market.....	266
Jurabek Sobirov	
Ta'lim xizmatlari bozorida oliv ta'lrim muassasalarining rivojlanish holati tahlili.....	270
Kuldashev Sherzod Alimardonovich	
Iqtisodiyotga investitsiyalarni jalb qilish va ularning barqaror iqtisodiy o'sishdagi roli	276
Mamadiyorova Dilorom Ravshan qizi	
Surxondaryo viloyatlarning marketing salohiyatini shakllantirish holati tahlili	280
Mamadjanova Tuyg'unoy Axmадjanovna	
Improving Internal Control System	287
Mexmonaliyev Ulug'bek Erkinjon o'g'li	
Oliv ta'lim xizmatlarini targ'ib qilishda OTMlar veb-saytlari samaradorligini oshirish.....	291
Musayev Bekjon Shukurillayevich	
Korxonaning narx-navo tizimi va narx siyosatini tahlil qilish	298
Musayeva Shoira Azimovna, Usmonova Dilfuza Ilhkomovna	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida tibbiyot sohasini moliyalashtirish istiqbollari.....	302
Muxammadiyev Ramz Zoirjon o'g'li	
Xizmatlar ko'rsatish subyektlarida biznes-modellarining raqamli transformatsiyalashuv konsepsiylari	306
N. B. Yahyoxonov	
Mikromoliaviy xizmatlar ko'rsatuvchi kredit tashkilotlarining samaradorligiga ta'sir etuvchi omillarning ekonometrik tahlili.....	311
Nazarova Muslima Nazarovna	
Sanoat korxonalarida aylanma mablag'lardan foydalanishning ilmiy-amaliy jihatlari.....	317
Nurmatov Mirzaakbar Mirzaaliyevich	
Biznesni yuritishda korxonalararo integratsion jarayonlarni rivojlantirish masalalari.....	322
Olimova Nodira Xamrakulovna	
O'zbekistonda turizmni rivojlantirishning moliyaviy mexanizmlari: tahlil va istiqbollar	329
Oppoqxonov Nurmuhammadxon Po'latxon o'g'li	
O'zbekistonda davlat korxonalari transformatsiyasini jadallashtirish yo'nalishlari	333
Qahhorov Azizjon Ahror o'g'li	
Aholining turmush darajasini oshirish sharoitida mehnat bozori transformatsiyasining dinamikasi	338
Rahimboev Muxtorbek Ikrom o'g'li	
Tijorat banklarida iqtisodiy-matematik modellashtirish samaradorligini yanada oshirish usullari.....	341
Raxmanov Mexridin Sindarovich	
Aholi moliyaviy savodxonligiga investitsiya kiritishning ahamiyati	345
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna	
Makroiqtisodiy barqarorlikni ta'minlashda valyuta siyosatini samarali tashkil etish.....	350
Samandarov Zuxriddin Raup o'g'li	
Sharq va G'arb tamaddunida gender qarashlar	355
Samandarova Gulxayo Abdukarim qizi	
Imkoniyati cheklanganlarga to'siqsiz turizm xizmatlarini tashkil etish istiqbollari	359
Tilovmurodov Dostonbek Furqat o'g'li	
To'qimachilik korxonalarining inqirozga qarshi boshqaruvida	
davlat tomonidan tartibga solishning ahamiyati	363
Todjimatova Mashxura Erkinovna	
Mintaqalarning ekologik-iqtisodiy xususiytlari va ularning barqaror rivojlanish bilan bog'liqligi	367
Toshboyev Muzaffar Muxtorovich	

Перспективы развития сферы услуг в Узбекистане	373
Tsoy Marina Petrovna, Li Marina Rudolfova, Romashkin Roman Anatolyevich	
Opportunities for Bicycle Tourism in Zomin, Bulungur and Bakhmal Districts	379
Urozaliev Elyor Shuxrat ogli, Xujamov Bobur bahodir ogli, Saydullayev Abbasjon Murodovich	
Pul-kredit siyosati va moliyaviy inqiroz: uslubiyot va saboqlar	384
Xakimov Dilshodjon Rahmonaliyevich	
Korxonalarda barqaror rivojlanishni tatbiq etish istiqbollari.....	391
Xidirova Marg'uba Rustamovna, Jumayeva Guzal Sherxon qizi	
Telekommunikatsiya korxonalari faoliyati samaradorligini oshirishda raqamli texnologiyalardan foydalanish	396
Xusanov Ulugbek Nishanovich	
Milliy iqtisodiyotning raqamli transformatsiyasini kengaytirish imkoniyatlari.....	402
Xuseynova Feruzabonu Mamadaliyevna	
O'zbekiston iqtisodiyotida raqamli texnologiyalardan foydalanish imkoniyatlari.....	405
Yo'ldosheva Dilnoza G'ayrat qizi	
Необходимость соблюдения этических норм в профессиональной деятельности бухгалтеров	408
Абдуллаханова Гулбахор Саттаровна	
Mintaqalarda kichik innovatsion korxonalarни rivojlantirishning o'ziga xos xususiyatlari.....	412
Abdulkakimov Zuxrali Tursunaliyevich, Axmadjanov Ilyosbek Ilhomjon o'g'li	
Tadbirkorlik faoliyatini rivojlanishini nazariy masalalari	416
Abdulkakimov Zuxrali Tursunaliyevich, Abduraxmonov Sherali Sharifjonovich	
Пути повышения прозрачности бюджета Республики Узбекистан.....	420
Адашов Гайрат Рустамович	
Mamlakatning investitsiyaviy jozibadorligi va uning lizing munosabatlari rivojlanishi bilan bog'liqligi	424
Axmediyeva Aliya Toxtarovna	
Тенденции и факторы развития пищевой промышленности в Узбекистане	432
Б. А. Хакимов	
Роль платежных систем в функционировании электронной коммерции	438
Бабаева Гузаль Яшиновна	
"Sirdaryo" va "Sirdaryo-Farm" erkin iqtisodiy zonasidagi xorxonalari erishgan yutuqlari, berilgani imtiyozlar va yaratilgan shart-sharoitlar to'g'risida	444
Davlayev G'olib Ashurovich	
Milliy iqtisodiyotga jalb qilingan investitsiyalarning tahlili	447
Djalilov Dostonbek Abduazizovich	
Ishlab chiqarish tafovutining Markaziy Bank monetar siyosati qarorlariga ta'siri.....	452
Duskobilov Umidjon Sharofiddinovich	
O'zbekistonda innovatsion jozibadorlik asosida oliy talim xizmatlarini rivojlantirish.....	457
Jonuzokov M. K.	
Aksiyadorlik jamiyatlarida korporativ boshqaruvni takomillashtirishda xorij tajribasidan foydalanish	461
Ismailov Alliyor Rashidovich	
Особенности формирования ценовой стратегии на рынке плодоовоющей продукции.....	465
Исройлов Абдурашид Абдурахманович	
Iqtisodiyotni globallashuvi sharoitida xo'jalik yurituvchi subyektlar barqarorligining nazariy metodologiyasini takomillashtirish	471
Kalandarov Nargiza Narimanovna	
Проблемы регулирования и защиты инвесторов в развитии электронной коммерции и пути их решения	475
Кенжебаева Гульфуза Раҳматиллаевна	
Сущность, цели и задачи определение уровня финансовой устойчивости предприятия в современных условиях	478
Киличев А. А.	
Sug'urta tashkilotlari tomonidan taqdim etiladigan hisobotlarni xalqaro standartlarga muvofiq takomillashtirish	485
Kodirkulov Oybek Turdiboyevich	

Классификация институциональных факторов, определяющих предпринимательскую активность в Узбекистане.....	490
Курпаяниди Константин Иванович	
Xo'jalik yurituvchi subyektlarning kredit va qarz mablag'laridan foydalanish samaradorligi tahlilini takomillashtirish.....	497
Mahmudova Go'zal Samadjon qizi	
Muqimiy ijodiDA milliy uyg'onish va iqtisodiy, falsafiy qarashlar	502
Muxlisa Muxitdinova	
Совершенствование управления портфелем залогов для обеспечения финансовой устойчивости: инсайты и рекомендации для Узбекистана	505
Наимов Шахрух	
Определение специфических особенностей и факторов влияющие на процесс внедрения международных требований и стандартов в коммерческих банков Республики Узбекистан.....	509
Хайдаров Зохир Шаривович , Каражанова Гулназа Толлиевна, Хайдари Фидои Зохир Зода	
Inson kapitalida mujassam bo'lgan fazilatlar, ularning jamiyat rivojlanishidagi o'rni va roli	514
Mamayunus Qarshibayevich Pardayev, Sevara Abdinazarovna Babanazarova, Mexrangiz Olimovna Mamayunusova	
Развитие рыночных отношений и усиление их влияния на рост объёмных и качественных показателей культурного туризма.....	521
Пулатова Сурайё Юлдашевна	
Основные направления цифровой трансформации в банковском секторе.....	525
Рахимова Гавхар Ойбековна	
O'zbekistonda ayollarni tadbirkorlik faoliyatini moliyalashtirishda bank kreditlarining roli	530
Saidova Subhinigor Azizovna	
Xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirish asosida kambag'allikni qisqartirishning innovatsion yo'llari	535
Sultonov Shodiyor Abduhalilovich, Nazarov Asqar Anvar o'g'li	
Yuridik shaxslar mol-mulkiga soliq solishning o'ziga xos xususiyatlari	541
Umirov Xurshid Islomovich	
Korxonalar va tashkilotlarni modernizatsiya qilish jarayonlari.....	545
Fayziyeva Dilafruz Shuxratovna	
"Авеста" – исторический источник экономической мысли в Древней Средней Азии	549
Хакимов Назар Хакимович, Садиков Анвар Каримович	
Priorytetnye napravleniya razvitiya teorii formirovaniya finansovoy politiki predpriyatiya	555
Хамдамов С. Ф.	
Innovatsion rivojlanish sharoitida inson resurslarini strategik boshqarish.....	562
Xasanova Nafisa Shavkatovna	
Mehnat bozorida mehnat resurslaridan samarali foydalanishda yoshlar bandligini takomillashtirish.....	566
Xuvaydullayeva Iroda Xusniddin qizi	
Sanoat korxonalari faoliyati samaradorligi va raqobatbardoshligini baholashga doir uslubiy yondashuvlar.....	572
Yuldasheva Nilufar Abduvaxidovna	
Amir Temur davrida hunarmandchilik siyosatining o'ziga xos iqtisodiy xususiyatlari	578
Zikrillayev Jaxongir Sarvar o'g'li, ilmiy rahbar: Nasimov Baxtiyor Vasiyevich	
Infratzilma obyektlari rivojlanishining turizm sohasidagi o'rni.....	583
Toyirova Amina Baxtisher qizi	
Korxonalarda moliyaviy investitsion portfeli jalb qilish va rag'batlantirishning zamonaviy shakl va usullari tahlili	588
Haydarov Humoyun Begmurod o'g'li	
Kichik biznes korxonalari raqobatbardoshligini tadqiq etishga konseptual yondashuvlar	592
K. Q. Tajibayev	
Buxgalterskiy учет дебиторской и кредиторской задолженности в современной экономике	599
Камолова Феруза Каҳрамоновна	

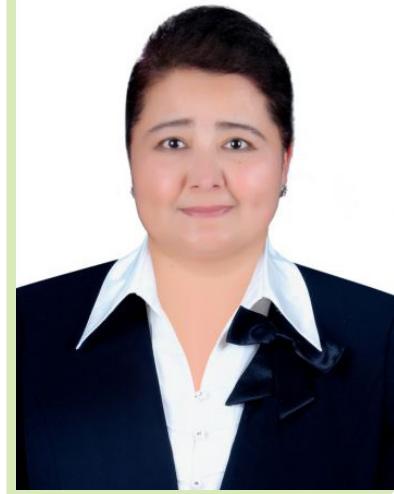
O'zbekistonda mehmonxona sohasidagi mahalliy boshqaruv tizimini takomillashtirish yo'llari	603
Mirzayeva Lola Shavkatovna	
Turizmni rivojlantirishda "yashi" marketingni o'rni	607
Normurodova Zebo Eshmaxmatovna	
Inson kapitalini boshqarishning xorij tajribasi.....	612
Ruzmetova Gulira'nno Atabekovna	
Agrasanoat majmuasida oziq-ovqat mahsulotlarini yetishirish va qayta ishlashda klasterlarini rivojlantirishning xalqaro tajribalari.....	620
Salixov Sherzod Abdusakimovich	
Mamlakatimizda mehnat bozorida ayollarning iqtisodiy faolligini oshirish	625
Xusanova Gulsum Baxtiyorovna	
Budjetdan tashqari mablag'lar hisobi va nazoratini takomillashtirish	628
Ostonokulov Azamat Abdukarimovich, Alimardonov Asrorjon Alimardonovich	
Xizmat ko'rsatish sohasida investitsion jarayonlar rivojlanishining xorij tajribasi	635
Miyassarov Davron Abdurashid o'g'li	
Xizmat ko'rsatish va servis sohasida mehnat resurslaridan foydalanish samaradorligini baholash ko'rsatkichlari.....	640
Muhammadamin Erdon o'gli Erdonov	
Инновационные направления развития сферы услуг как фактор экономического роста	644
Насиров Дилшод Фархадович	
Vliyanie prymykh iostroannikh investitsii (piii) na ekonomiku Uzbekistana	654
Юлдашев Нодирбек Сайдибурханович	
Qulay investitsiya muhiti – xorijiy investitsiyalar oqimini oshirishning asosiy omilidir.....	659
Hoshimov Jahongir Ravshanbek o'g'li	
Biznesni loyihibaviy moliyalashtirish va uning asosiy yo'nalishlari.....	664
Razzakov Jasur Xamraboyevich	
Inflation and Unemployment: Evidence from Uzbekistan	670
Mahmudov Nosir, Nabiyeva Nargizaxon Nuriddin qizi	
Milliy mahsulotlarni jahon bozoriga olib chiqishda marketing strategiyalaridan foydalanish	677
Meliqulov Abdughalil Norinovich	
O'zbekistonda kichik sanoat zonalarini tashkil etish va rivojlantirishda xorij tajribalaridan foydalanishning ustuvor yo'nalishlari	683
Ortiqov Avazbek Bahrom o'g'li	
Rene Dekart va Blez Paskal ta'limgotlarida ratsional g'oyalar komparativistikasi.....	689
Ruzmatova Gulnoz Miraxrarovna	
Sanoat korxonalarining barqaror rivojlanishining nazariy-uslubiy asoslari	694
Samijonov Musobek G'ayratjon o'g'li	
The Importance of the World Trade Organisation (WTO) and Uzbekistan's Efforts to Join It.....	699
Urozaliev Elyor, Khoshimova Sevara	
Jismoniy tarbiya va sport muassasalarini moliyalashtirishdagi mavjud muammolar	705
Abduqaxorov Ulug'bek Abdug'aniyevich	
Yangi O'zbekistonda turizmnинг drayver sifatida barqaror rivojlanish yo'nalishlari	709
Tuxliyev Iskandar Suyunovich	
Mahalliy soliqlar va yig'implarning iqtisodiy mohiyati hamda ularni undirishning xususiyatlari	713
Tuychiyev Kamoliddin	
Tijorat banklari raqobatbardoshligini oshirishda xorijiy mamlakatlarning ilg'or tajribalari va ulardan foydalanish yo'llari	717
Yadgarov Nodir Ravshanovich	
Organik qishloq xo'jaligiga o'tish bosqichlarining tashkiliy jihatlari va iqtisodiy asoslari	723
Amirqulov Shuxrat Olimovich	
Davlat xaridlari jarayonida e'tiborsiz ijrochilarni imkoniyatini cheklash masalalari	727
G'ofurov Temur Baxrom o'g'li	

O'zbekiston iqtisodiyotida investitsion loyihalarni faol tashkil etish istiqbollari	730
Utkurov Kozimjon Dilmurod o'g'li	
Iqtisodiy o'sishni ta'minlashda transport tadbirkorligi faoliyatini rivojlanish imkoniyatlari	733
M. Masharipova, I. Ruzmetova, D. Kuramboyeva	
Sug'urta faoliyatini takomillashtirishda anderrayting xizmatining o'rni	737
Qarshiyev Daniyar Eshpulatovich	
O'zbekistonda eksportni sug'urtalash mexanizmlarini yanada kengaytirish yo'nalishlari	741
Qarshiyev Keldiyor Eshpulatovich	
Kambag'allikni qisqartirishda aholini tadbirkorlikka yo'naltirish.....	745
Rajabboyev Muzaffar Erkaboyevich	
Yoqilg'i-energetika korxonalarining moliyaviy barqarorligining ilmiy nazariy asoslari.....	749
Xusanov Qaxramon Nishonovich	
Ocenka rezul'tatov reformatii buxgalterskogo cheta v Respublike	753
Kiliçeva Farida Beşimovna, İrmuxamedova Müslima Dilşodovna	
Effektivnost' programm sootvetstviya v razlichnykh kompaniyakh	757
Ahmedov Behzod Ahmedovich	
Elementy sistemy vnutrennego kontrolya v vybrannom finansovom institutute	762
Xasanov Kaҳramon Ahmadjanovich	
Authentic Leadership Unleashed: A Comparative Analysis of Leadership Styles.....	767
Esanova Shohida Utkirovna	
Investitsion loyihalarni moliyalashtirishdagi moliyaviy risklarni boshqarishning ilg'or xorij tajribalari	774
Madiyarov Sanjar Gulyamovich	
Paxta-to'qimachilik klasterlarida xarajatlar hisobining uslubiy masalalari takomillashtirish	781
Toshpo'latov Azizbek Shermuxamadovich, Umaraliyev Isomidin Ismonjon o'g'li	

IQTISODIY O'SISHNI TA'MINLASHDA TRANSPORT TADBIRKORLIGI FAOLIYATINI RIVOJLANISH IMKONIYATLARI

M. Masharipova

Urganch davlat universiteti "Iqtisodiyot" kafedrasи o'qituvchisi

I. Ruzmetova

Urganch davlat universiteti "Iqtisodiyot" kafedrasи o'qituvchisi

D. Kuramboyeva Urganch davlat universiteti "Buxgalteriya hisobi va audit" kafedrasи
stajor-o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada iqtisodiy o'sishni ta'minlashda transport tadbirkorligi faoliyatining ahamiyati yoritilgan, ushbu sohani rivojlantirish ko'rsatkichlari tahlil qilingan va transport tadbirkorligi faoliyatining rivojlanish imkoniyatlari asoslangan.

Kalit so'zlar: transport, tadbirkorlik, iqtisodiy o'sish, tadbirkorlik faoliyati, transport tadbirkorligi, yo'lovchi tashish, yuk tashish.

Abstract: This article highlights the importance of transport entrepreneurship in ensuring economic growth, analyzes the indicators of the development of this sector, and provides opportunities for the development of transport entrepreneurship.

Key words: transport, entrepreneurship, economic growth, business activity, transport business, passenger transportation, cargo transportation.

Аннотация: В данной статье подчеркивается значение транспортного предпринимательства в обеспечении экономического роста, анализируются показатели развития данного сектора, а также приводятся возможности для развития транспортного предпринимательства.

Ключевые слова: транспорт, предпринимательство, экономический рост, деловая активность, транспортное дело, пассажирские перевозки, грузоперевозки.

KIRISH

Bugungi kundagi mamlakatimizdagи ustuvor yo'naliшhлardan biri iqtisodiy o'sishni ta'minlash hisoblanadi. Ushbu o'sishni ta'minlash uchun tadbirkorlik faoliyatini tashkil etish va samarali rivojlantirish maqsalga muvofiq. Transport sohasida tadbirkorlik faoliyatini keng taraqqiy qildirish ustuvor sohalar bo'lib hisoblanadi. Bu borada O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlis va O'zbekiston xalqiga Murojaatnomasida "Masalan, davlat-xususiy sheriklik orqali qishloq, suv, o'rmon xo'jaliklari, transport sohalariga bemalol yiliga 1 mlrd. dollargacha sarmoya olib kelish mumkin. Kelgusi yilda ham eksport qiluvchilarga transport va boshqa xarajatlarini kompensatsiya qilish davom ettiriladi" [1], deb ta'kidlangan.

Darhaqiqat, istiqbolda transport sohasini keng taraqqiy qildirish tadbirkorlik faoliyatini tashkil etish va ularni samarali rivojlantirish bilan bevosita bog'liq.

ADABIYOTLAR TAHЛИI

Tadbirkorlik faoliyati rivojlantirish bo'yicha turli qarashlar va yondashuvlar mavjud. Ushbu faoliyat negizida tadbirkorlik tushunchasi yotadi va iqtisodiy kategoriya sifatida turli shakllarda bo'lishi mumkin. Tadbirkorlik yakka, guruh va jamoa holida yuz berishi mumkin, faoliyatları biznes mazmuniga ega bo'lishi kerak [4]. Tadbirkorlik faoliyatining transport sohasida tashkil etilishi transport biznesi yoki tadbirkorligi bo'lib hisoblanadi. Trans-

port sohasidagi tadbirkorlik - tovarlarning ishlab chiqaruvchidan iste'molchiga o'tishini tashkil etish va boshqarish bilan shug'ullanadigan iqtisodiyotning bir tarmog'idir. U tovarlarni yetkazib berishning barcha bosqichlarini, shu jumladan transport, omborxona, qadoqlash va tarqatishni rejalashtirish, muvofiqlashtirish va nazorat qilish bilan bog'liq tadbirlarni o'z ichiga oladi.

Iqtisodiy o'sishni rivojlantirishda transport tadbirkorligi zamonaviy iqtisodiyotda muhim rol o'yndaydi. Xususan, yetkazib berish zanjirlarining samarali ishlashini ta'minlaydi hamda yuklarni o'z vaqtida yetkazib berishni ta'minlaydi. U avtomobil, temir yo'l, dengiz va havo kabi turli xil transport turlarini, shuningdek, saqlash xizmatlarini o'z ichiga oladi. Transport tadbirkorligining asosiy maqsadi tovarlarni yetkazib berish jarayonida vaqt, narx va sifatning maqbul birikuvini ta'minlashdir [7]. Buning uchun masofa, yuk hajmi, xavfsizlik talablari va yetkazib berish muddati kabi omillarni hisobga olish lozim. Transport tadbirkorligi ishlab chiqaruvchilar, yetkazib beruvchilar, tashuvchilar va iste'molchilar kabi ta'minot zanjirining turli ishtirokchilari o'rtaсидаги та'sirni ta'minlash uchun axborot va aloqani boshqarishni ham o'z ichiga oladi.

Transport tadbirkorligi iqtisodiy rivojlantirishni ta'minlashga qaratilgan. Bu borada sohaga oid qator me'yoriy-huquqiy hujjatlar qabul qilingan. Shunga ko'ra, transport xizmatlari ko'rsatish qonun hujjatlari bilan mustahkamlangan huquqiy asosga egadir. Ushbu hujjatlar: turli xalqaro transport tashkilotlar tomonidan, mamlakatlarning milliy qonunchiligi doirasida, yuk va yo'lovchi tashuvchilarning ichki qoidalari tarzida ishlab chiqilgan [2].

Shuningdek, mamlakat transport sohasining rivojlanishiga bir qancha ichki va tashqi omillar ta'sir ko'rsatadi. Ularga tabiiy-geografik sharoit, yer yuzasining tuzilishi, hududning o'zlashtirilganlik darajasi, aholi manzilgohlari orasidagi masofa, hudud tabiiy-iqtisodiy salohiyatidan foydalanish darajasi, hududning xalqaro trans-tuzilmalaridagi o'rnı va boshqalarni kiritish mumkin [5]. Mazkur omillar transport tadbirkorligini samarali amalga oshirishni ta'minlashga xizmat qiladi. Korxonalar, tarmoqlar va tarmoqlararo komplekslarda ishlab chiqarish sur'atini tezlashtirish, mahsulot hajmini ko'paytirish, uning sifatini oshirish, ishlab chiqarishning foydaliligini ko'tarish uchun fan-tehnika tarqqiyotini jadallashtirish kerak [3].

Amalga oshirilgan tadqiqotlarga ko'ra, transport tadbirkorligini tashkil etishning asosiy tamoyillari quyidagi lardan iborat bo'ladi:

- optimallashtirish;
- muvofiqlashtirish;
- moslashuvchanlik;
- uzlusizlik;
- tejamkorlik.

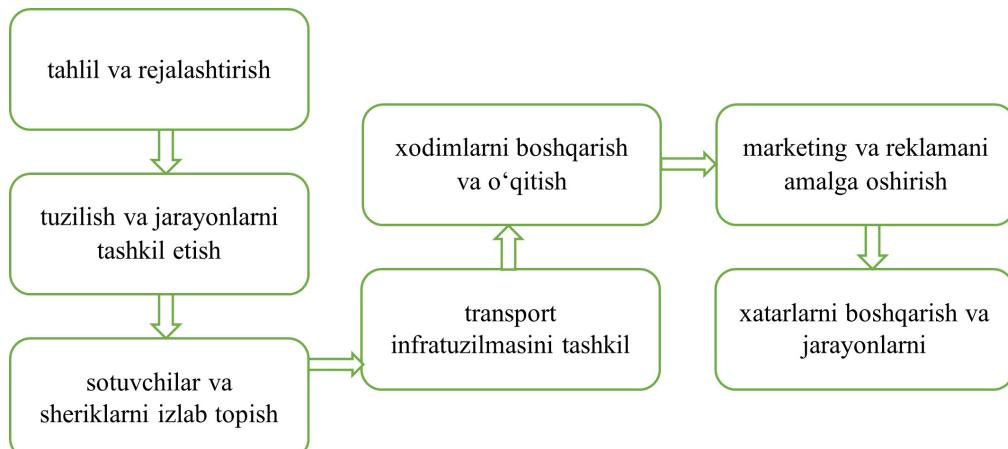
TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu maqolada tadqiqotning tahlil, sintez, iqtisodiy usul, mantiqiy tahlil, induktiv, deduktiv va abstrakt fikrlash kabi usullardan foydalilanilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

Iqtisodiy o'sishni ta'minlashda transport tadbirkorligi faoliyatini rivojlantirish muhim ahamiyat kasb etib, bu bevosita yangi tarmoq sifatida transport tadbirkorligini tashkil etish va uning faoliyatini keng taraqqiy qildirish maqsadga muvofiq.

Fikrimizcha, transport tadbirkorligini tashkil etish quyidagi bosqichlarga asosan amalga oshiriladi (1-rasm):

1-rasm: Transport tadbirkorligini tashkil etish bosqichlari¹

¹ Manba: Muallifiiflar ishlansasi.

Ushbu rasmga asosan, transport sohasida iqtisodiy faoliyat amalga oshirilib, natijada yo'lovchi va yuk tashish xizmatlarini ko'rsatish keng taraqqiy qilib bormoqda. Xususan, ushbu xizmat turlari transport turlari bo'yicha alohida ajratiladi (1-jadval).

1-rasm: 2015-2022-yillarda mamlakatimizda amalga oshirilgan transport turlari bo'yicha yo'lovchi tashish va yo'lovchi aylanmasi qiymati^[6]

Ko'rsatkichlar	2015-y.	2016-y.	2017-y.	2018-y.	2019-y.	2020-y.	2021-y.	2022-y.	2022-yildan 2015-yilga nisbatan o'zgarish, % da
Tashilgan yo'lovchilar, mln. kishi	5380,0	5560,4	5679,0	5951,5	6025,1	5295,9	6029,7	6245,3	16,1
temir yo'l	20,1	20,5	21,1	22,1	22,9	6,2	7,9	9,0	-55,2
avtomobil	5293,2	5480,8	5591,3	5852,8	5915,2	5248,5	5914,2	6092,1	15,1
trolleybus	0,8	0,8	0,5	0,5	0,7	0,3	0,5	0,5	-37,5
tramvay	11,4	2,7	2,3	4,4	3,8	1,2	2,3	2,9	-74,6
metropoliten	52,3	53,5	61,6	69,1	79,2	38,8	101,8	136,7	161,4
havo yo'li	2,2	2,1	2,2	2,6	3,2	0,9	3,0	4,1	86,4
Yo'lovchi aylanmasi, mldr. yo'lovchi-km	120,1	126,0	130,0	135,3	140,1	118,3	137,0	146,5	22,0
temir yo'l	3,8	4,0	4,3	4,3	4,4	1,8	3,1	3,6	-5,3
avtomobil	109,1	114,9	117,7	121,6	124,1	113,2	127,9	131,0	20,1
trolleybus	0,02	0,02	0,01	0,02	0,02	0,01	0,01	0,01	-50,0
tramvay	0,04	0,01	0,01	0,03	0,02	0,004	0,01	0,01	-75,0
metropoliten	0,4	0,4	0,5	0,5	0,6	0,3	0,7	1,0	150,0
havo yo'li	6,8	6,7	7,5	8,8	11,0	3,0	5,3	10,9	60,3

Ushbu jadvalda keltirilgan avtoomobilda tashish xizmati statistika organlari tomonidan alohida faoliyat turlarini hisoblash uslubiyatining o'zgarishi sababli 2010-yildan ma'lumotlar aniqlashtirilgan. Mazkur jadval tahsiliga ko'ra, 2015-yilda tashilgan yo'lovchilar soni 5380,0 mln.kishiga teng bo'lgan bo'lsa, bu ko'rsatkich 2022-yilda 6245,3 mln.kishini tashkil etgan. Shundan, mos ravishda temir yo'lida tashilgan yo'lovchilar soni 20,1 mln. kishiga (9,0 mln.kishiga), avtomobilda tashilgan yo'lovchilar soni 5293,2 mln.kishiga (6092,1 mln.kishiga), trolleybusda tashilgan yo'lovchilar soni 0,8 mln.kishiga (0,5 mln.kishiga), tramvayda tashilgan yo'lovchilar soni 11,4 mln.kishiga (2,9 mln.kishiga), metropolitenda tashilgan yo'lovchilar soni 52,3 mln.kishiga (136,7 mln.kishiga) hamda havo yo'lida tashilgan yo'lovchilar soni 2,2 mln.kishiga (4,1 mln.kishiga) teng bo'lgan.

Shuningdek, 2015-yilda yo'lovchi aylanmasi hajmi 120,1 mldr. yo'lovchi-km.ga teng bo'lgan bo'lsa, bu ko'rsatkich 2022-yilda 146,5 mldr. yo'lovchi-km.ni tashkil etgan. Shundan, mos ravishda temir yo'lida tashilgan yo'lovchilar soni 3,8 mldr. yo'lovchi-km.ga (3,6 mldr. yo'lovchi-km.ga), avtomobilda tashilgan yo'lovchilar soni 109,1 mldr. yo'lovchi-km.ga (131,0 mldr. yo'lovchi-km.ga), trolleybusda tashilgan yo'lovchilar soni 0,02 mldr. yo'lovchi-km.ga (0,01 mldr. yo'lovchi-km.ga), tramvayda tashilgan yo'lovchilar soni 0,04 mldr. yo'lovchi-km. ga (0,01 mldr. yo'lovchi-km.ga), metropolitenda tashilgan yo'lovchilar soni 0,4 mldr. yo'lovchi-km.ga (1,0 mldr. yo'lovchi-km.ga) hamda havo yo'lida tashilgan yo'lovchilar soni 6,8 mldr. yo'lovchi-km.ga (10,9 mldr. yo'lovchi-km.ga) teng bo'lgan. Hamda 2022-yildan 2015-yilga nisbatan tashilgan yo'lovchilar soni 16,1 foizga, yo'lovchi aylanmasi hajmi esa 22 foizga oshgan.

Transport tadbirdorligini amalga oshirish natijasida mamlakatimizda transport turlari bo'yicha yuk tashish va aylanmasi hajmi dinamik ravishda o'zgarib bormoqda (2-jadval).

TARAQQIYOT PROGESS PREDIKSIYON

2-jadval: 2015-2022-yillarda mamlakatimizda amalga oshirilgan transport turlari bo'yicha yuk tashish va yuk aylanmasi hajmi^[6]

Ko'rsatkichlar	2015-y.	2016-y.	2017-y.	2018-y.	2019-y.	2020-y.	2021-y.	2022-y.	2022-yildan 2015-yilga nisbatan o'zgarish, % da
Tashilgan yuklar, mln.t	1070,5	1132,5	1146,2	1243,0	1319,8	1366,7	1420,2	1420,9	32,7
temir yo'l	67,2	67,6	67,9	68,4	70,1	70,6	72,0	73,4	9,2
avtomobil	943,3	1002,8	1013,1	1102,2	1177,7	1238,2	1282,0	1284,1	36,1
quvur yo'li	60,0	62,2	65,1	72,4	72,0	57,9	66,2	63,5	5,8
havo yo'li, ming	24,6	26,5	26,4	13,1	10,4	5,3	9,1	10,2	-58,5
Yuk aylanmasi, mldr. t-km	65,8	65,3	66,9	71,3	72,6	66,9	74,8	75,5	14,7
temir yo'li	22,9	22,9	22,9	22,9	23,4	23,6	24,6	25,0	9,2
avtomobil	12,8	13,3	13,6	14,6	15,9	16,2	19,1	20,5	60,2
quvur yo'li	30,0	28,9	30,2	33,6	33,2	26,8	30,8	29,7	-1,0
havo yo'li, mln. t-km	131,1	132,2	156,9	123,5	119,0	219,0	303,5	322,8	146,2

Ushbu jadvalda ham alohida faoliyat turlarini hisoblash uslubiyatining o'zgarishi sababli statistika organlari tomonidan 2010-2016-yillar ma'lumotlari aniqlashtirilgan. Jadval tahliliga ko'ra, 2015-yilda tashilgan yuklar hajmi 1070,5 mln.t. ga teng bo'lgan bo'lsa, 2022-yilda esa 1420,9 mln.t. ga teng bo'lgan. Shulardan, mos ravishda temir yo'liniki 67,2 mln.t. ga (73,4 mln.t. ga), avtomobilini 943,3 mln.t. ga (1284,1 mln.t. ga), quvur yo'liniki 60,0 mln.t. ga (63,5 mln.t. ga), havo yo'liniki 24,6 mln. t-km. ga (10,2 mln. t-km.) ga teng bo'lgan. Shuningdek, yuk aylanmasi hajmi 2015-yilda 65,8 mldr. t-km.ga va 2022-yilda 75,5 mldr. t-km.ga teng bo'lgan. Shundan, temir yo'lida 22,9 mldr. t-km. (25,0 mldr. t-km.), avtomobilda 12,8 mldr. t-km. (20,5 mldr. t-km.), quvur yo'lida 30,0 mldr. t-km. (29,7 mldr. t-km.) va havo yo'lida 131,1 mln. t-km. (322,8 mln. t-km.) qiyamatlarga ega bo'lgan. Hamda 2022-yildan 2015 yilga nisbatan tashilgan yuklar hajmi 32,7 foizga va yuk aylanmasi hajmi 14,7 foizga oshgan.

XULOSA

Iqtisodiy o'sishni ta'minlash usullaridan biri transport tadbirkorligi faoliyatini samarali rivojlantirish hisoblanadi. Ushbu tadbirkorlik transportning barcha turlari bilan birlgilikda iqtisodiy faoliyat olib borishni ifodalaydi. Transport sohasidagi tadbirkorlikni bilan birlgilikda transport sohasini samarali rivojlantirishni taqozo qiladi. Bugungi kunda transport tadbirkorligi zamonaviy tadbirkorlik shakli sifatida sohaning iqtisodiy rivojlanishini ta'minlashga xizmat qiladi. Ushbu sohaning samaradorligini unga ta'sir qiluvchi ichki va tashki omillarning nati-jalariga bevosita bog'liq bo'ladi. Transport tadbirkorligi o'z tamoyillariga va iqtisodiy faoliyatni amalga oshirish bosqichlariga ega bo'ladi. Mamlakatimizda transport tadbirkorligining iqtisodiy holatini tashilgan yo'lovchilar va yo'lovchi aylanmasi miqdori, shuningdek tashilgan yuklar va yuk aylanmasi hajmi ko'rsatkichlari ko'rsatadi.

Foydalilanigan adabiyotlar ro'yxati:

- O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoyevning 2023-yil uchun Murojaatnomasi. 2022-yil 22-dekabr. Manba: <https://review.uz/oz/post/ozbekiston-respublikasi-prezidenti-shavkat-mirziyoyevning-2023-yil-uchun-murojaatnomasi-toliq-matn>.
- Norchayev A.A., Umirova D.S. Turizmda transport xizmatlari. O'quv qo'llanma. – T.: Iqtisodiyoti, 2020. –13 b.
- Ortiqov A. Sanoat iqtisodiyoti. Darslik. –T.: TDIU, 2009. –151 b.
- Rasulov M.R. Bozor iqtisodiyoti asoslari. Darslik. – T.: O'zbekiston, 1998. – 217 b.
- Yakubov I.O., Islomov A.A., Sunnatov M.N. Mintaqaviy iqtisodiyot. Darslik. – T., 2019. – 103 b.
- <https://stat.uz/uz/rasmiy-statistika/services-2>
- <https://nauchniestati.ru/spravka/organizaciya-transportno-logisticheskogo-biznes>

Yashil

IQTISODIYOT
va
TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2024. № 1

© Materiallar ko'chirib bosilganda ““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

E-mail: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №5666955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oly ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oly attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.